

A VÁLASZTHATÓ HIT- ÉS ERKÖLCSTAN SZERVEZÉSÉNEK 15 LÉPÉSE

Tájékoztatónkkal az új, 2023/24-es tanév beiskolázásának szervezését szeretnénk segíteni.

A beiratkozás ill. átiratkozás esetén a tantárgyválasztás eljárásrendjét a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet [a továbbiakban: R.] 182/A és 182/B §-a szabályozza.

A 2023/24. tanévre történő beiratkozás alkalmával a református hit- és erkölcsstan oktatást szervező református egyházközségek figyelmébe a következő menetrend alkalmazását ajánljuk.

E menetrend a jogszabály alapján köti az állami iskolát és fenntartóját, valamint a szervező egyházat egyaránt:

1. Írásbeli meghatalmazások kiadása – 2023. február 28.
2. A tájékoztató szülői értekezlet időpontjának kitűzése – 2023. február 20.-március 3.
3. A tájékoztató szülői értekezlet – 2023. március 1-14.
4. Az iskola honlapján a szervező egyházak adatainak közzététele – 2023. március 16-31.
5. A tájékoztató anyagok hozzáférhetővé tétele – 2023. március 1-jétől folyamatosan
6. A beiratkozás – 2023. április 1-30. a járási hivatal által meghatározott időpontban
7. Az adatok átadása – a beiratkozást követő 3 napon belül
8. Egyeztetés a tanulócsoportok kialakításáról – az adatok átadását követő 7 napon belül
9. A tantárgyválasztás módosítása – 2023. május 20.
10. Az adatok átadása ill. egyeztetés a csoportok kialakításáról – 2023. május 23. ill. május 30.
11. Létszámjelentés a 2023. október 1-jén várható (becsült) létszámról – 2023. június 10.
12. Tankönyvrendelés – 2023. június 30., augusztus 25., szeptember 10. ill. 15-30.
13. Az órarend és az iskolai adminisztráció előkészítése – 2023. augusztus 31.
14. A 2023/24. tanév hittanoktatói adatainak bejelentése – 2023. szeptember 10.
15. A 2023/24. tanév október 1-jei ténylétszámának jelentése – 2023. október 10.

1. Írásbeli meghatalmazások kiadása – 2023. február 28.

A Magyarországi Református Egyház [a továbbiakban: MRE] – mint bevett egyház – képviselőjében a Zsinat elnöksége adja ki a R. 182/A § (1) bekezdésében rögzített írásbeli meghatalmazást az egyházközségek – képviselői joggal rendelkező – lelkipásztorai számára. Amennyiben a szervezést ténylegesen más végzi, a képviselői joggal rendelkező lelkipásztor meghatalmazást adhat számára. 2020-tól a meghatalmazások kiadásának rendje annyiban változott meg, hogy **abban az esetben adunk ki külön meghatalmazást, amennyiben ezt a szervező egyházközség lelkipásztora kifejezetten kezdeményezi** az MRE Oktatási Szolgálatánál. A lelkipásztorok ismertsége okán az esetek többségében az állami iskola nem kérte a meghatalmazást, így annak kiállítása feleslegesen történt.

2. A tájékoztató szülői értekezlet időpontjának kitűzése – 2023. február 20.-március 3.

Az állami általános iskolában az iskola igazgatója kijelöli azt a március 1. és március 14. közötti időpontot, amikor az egyházi jogi személy – beleértve annak belső egyházi jogi személyét (a MRE esetében az egyházközséget) is – írásban meghatalmazott képviselője tájékoztatást adhat az iskolának, az iskolával tanulói jogviszonyban álló tanulóknak és a szülőknek arról, hogy igény esetén a hit- és erkölcsstan oktatást milyen módon szervezi meg. Az iskola igazgatója a kijelölt időpontot olyan módon közli a településen hitéleti tevékenységet ellátó egyházi jogi személlyel, hogy azt az egyházi jogi személy a tájékoztató időpontja előtt legalább tíz nappal megkapja [R. 182/A. § (1) bek.].

Ha az egyházközség lelkipásztora, vagy az általa meghatalmazott személy a tájékoztatón nem tud megjelenni, az igazgatónak biztosítania kell annak lehetőségét, hogy az egyházközség által rendelkezésére bocsátott, hit- és erkölcsstan oktatáshoz kapcsolódó papíralapú dokumentumokat (tanterv, tananyag, tankönyvek, taneszközök) a szülők megismerjék [R. 182/A. § (2) bek.].

A tájékoztató megszervezéséért az állami iskola igazgatója felelős. E tájékoztatót a hatévfolyamos gimnáziumokban nem kötelesek megszervezni (nincs leendő első évfolyam).

3. A tájékoztató szülői értekezlet – 2023. március 1-14.

A R. 182/A (1) bekezdés szerinti tájékoztató megszervezéséért az állami általános iskola igazgatója felelős, a megjelenésért vagy a tájékoztató anyag eljuttatásáért pedig az egyházközség lelkipásztora. A református hit- és erkölcsstan tantárgyról szóló tájékoztatáshoz kapcsolódóan a www.hittan.info oldalról segédanyagok (plakát, szórólap, ppt) tölthetők le.

4. Az iskola honlapján a szervező egyházak adatainak közzététele – 2023. március 16-31.

Az iskola igazgatója március 16. és március 31. között – az egyházi jogi személytől kapott tájékoztatás alapján – az iskola honlapján és a helyben szokásos módon (pl. hirdetőtáblán) nyilvánosságra hozza a következő tanévben a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését vállaló egyházi jogi személyek megnevezését és az iskola székhelye, feladatellátási helye szerint illetékes képviselőjének nevét, címét, ennek megtörténtéről értesíti az egyházi jogi személyt [R. 182/A § (3) bek.].

A református hit- és erkölcsstan oktatás megszervezése vállalásának bejelentése az egyházközség lelkipásztorának felelőssége, ez történhet a Zsinat Elnökségétől kapott meghatalmazás másolatának átadásával és/vagy a megszervezés tényének írásbeli bejelentésével is. A honlapon és az egyéb helyben szokásos módon történő nyilvánosságra hozatalért, valamint a nyilvánosságra-hozatal megtörténtének a szervező egyházközséggel történő közléséért az iskola igazgatója felel.

5. A tájékoztató anyagok hozzáférhetővé tétele – 2023. március 1-jétől folyamatosan

Az igazgatónak hozzáférhetővé kell tennie az egyházközség által rendelkezésére bocsátott hit- és erkölcsstan oktatáshoz kapcsolódó papíralapú dokumentumokat, különösen a tantervet, a tananyagot, a tankönyveket és a hit- és erkölcsstan oktatás munkamódszerét [R. 182/A § (4) bek.]. A tájékoztató anyag rendelkezésre bocsátásáért a szervező egyházközség lelkipásztora felel. A tájékoztató anyag hozzáférhetővé tételéért az iskola igazgatója felel.

6. A beiratkozás – 2023. április 1-30., a járási hivatal által meghatározott időpontban

Beiratkozáskor (és átiratkozáskor) a szervező egyházközség nyilvánosságra hozott adatait az iskola írásban is a szülők rendelkezésére bocsátja. Ez alapján a szülő a hit- és erkölcsstan oktatással összefüggő adatkezeléshez történő önkéntes írásbeli hozzájárulással egyidejűleg írásban nyilatkozhat az iskolának arról, hogy a református hit- és erkölcsstan oktatást igényli gyermeke számára [R. 182/A § (5) bek.]. Fontos kiemelni, hogy tanév közbeni átiratkozáskor is a szervező egyházi jogi személyek adatait írásban meg kell kapniuk a szülőknek.

Abban az esetben, ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, az iskola a tanuló számára etikaoktatást szervez. Ha az az egyházi jogi személy a hit- és erkölcsstan oktatást mégsem vállalja, a szülőnek ismételten nyilatkoznia kell arról, hogy mit igényel gyermeke számára.

A beiratkozáskor a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését vállaló egyházközség képviselője (meghatalmazott lelkipásztor vagy az általa meghatalmazott személy) is jelen lehet, s a szülőnek – igénye esetén – hit- és erkölcsstan oktatással kapcsolatban tájékoztatást nyújthat [R. 182/A § (9) bek.].

Amennyiben az egyházközség képviselője a beiratkozáskor nem tud megjelenni, az igazgatónak biztosítani kell az egyházi jogi személy által rendelkezésére bocsátott hit- és erkölcsstan oktatáshoz kapcsolódó papíralapú dokumentumok megismerhetőségét.

A beiratkozás időpontjának meghatározásáért az illetékes járási hivatal, az időpont nyilvánosságra hozataláért, a papíralapú tájékoztató dokumentumok megismerhetővé tételéről, az igazgató felel. A szervező egyházközség lelkipásztora felelős az időpont megismeréséért, a beiratkozáson történő megjelenésért, a szóbeli tájékoztatásért vagy az írásbeli tájékoztató dokumentumoknak az igazgató részére történő átadásáért.

7. Az adatok átadása – a beiratkozást követő 3 napon belül

Amennyiben a szülő a református hit- és erkölcsstan oktatást választja, az erről szóló nyilatkozatával egyidejűleg ahhoz is hozzájárul, hogy az iskola az érintett gyermekek nevét és osztályuknak megnevezését a szervező egyházközség képviselőjének 3 napon belül átadja [R. 182/A § (8) bek., R. 182/B § (1) bek.]. A beírt, az adott egyház hit- és erkölcsstan oktatását igénylő tanulók nevének megadásáért ill. osztályának megnevezéséért az igazgató felel. Amennyiben a 3 nap eredménytelenül telik el, a szervező egyházközség lelkipásztora felelős az adatok írásban történő kikéréséért.

8. Egyeztetés a tanulócsoporthoz kialakításáról – az adatok átadását követő 7 napon belül

Az adatok átadását követő hét napon belül az igazgató köteles egyeztetést lefolytatni a tanulócsoporthoz kialakításáról azon egyházak képviselőivel, amelyek által szervezett hit- és erkölcsstan oktatás iránti igényről a szülők nyilatkoztak és amelyek a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését vállalták [R. 182/B § (2) bek.]. Az egyeztetés összehívásáért az igazgató felel, az ezen az egyeztetésen történő részvételért a szervező egyházközség képviselője felel. Amennyiben a 7 nap eredménytelenül telik el, a szervező egyházközség lelkipásztora felel az egyeztetés összehívásának kérelmezéséért.

Az együttműködési, valamint a hit- és erkölcsstan oktatáshoz szükséges tárgyi feltételek biztosítására vonatkozóan előírt kötelezettség nem teljesítése esetén, a szervező egyházközség lelkipásztora felelős az állami iskola fenntartójának képviselőjénél kezdeményezni az együttműködés kialakítását. Az állami intézményfenntartó képviselője a kezdeményezésére köteles gondoskodni a szükséges együttműködés kialakításáról és a feltételek biztosításáról [R. 182/B § (9) bek.].

A csoportok szervezésének szempontjai:

- a) a hit- és erkölcsstan oktatásban részt vevő tanulócsoporthoz összevonhatók,
- b) az etika helyett választott hit- és erkölcsstan órákat elsősorban az etikaórák számára az órarendben meghatározott időben kell megtartani [R. 182/B § (3) bek.].

Amennyiben az egyházi jogi személy az etikaórával azonos időpontban a hit- és erkölcsstan órát nem tudja megtartani, az érintett szülők írásbeli egyetértő nyilatkozata alapján az igazgató és a szervező egyházközség képviselője írásban megállapodhat arról, hogy a hit- és erkölcsstan órákat az egyházközség más időpontban az iskolában vagy más időpontban az iskola épületén kívül tartja meg [R. 182/B § (4) bek.].

Az iskola tanév közben nem változtathatja meg az érintett szülők nyilatkozata alapján és a szervező egyházközség képviselőjével lefolytatott egyeztetés eredményeként a hit- és erkölcsstan oktatás vonatkozásában meghatározott csoportbeosztást [R. 182/B § (6) bek.]. A korábbi tanévekben többször érkezett jelzés arról, hogy az iskola egyoldalúan megváltoztatja a csoportbeosztást. Amennyiben az egyeztetésre május-június hónapban sor került, akkor ezt az iskola egyoldalúan nem teheti meg.

Amennyiben az egyeztetés elmaradásába az egyházközség belenyugodott, úgy nehéz az egyeztetés eredményére hivatkozni.

9. A tantárgyválasztás módosítása – 2023. május 20.

Amennyiben a szülő a következő tanévre vonatkozóan az etika vagy a hit- és erkölcsstan tantárgyra vonatkozó választását módosítani kívánja, az erre vonatkozó szándékát minden tanév május 20-áig írásban közli az igazgatóval és a szervező egyházközség képviselőjével [R. 182/B § (7) bek.].

Amennyiben a szülő a tanuló számára a második–nyolcadik évfolyamokon etika helyett hit- és erkölcsstant vagy egy más egyházi jogi személy által tartott hit- és erkölcsstant választ, a tanulmányok megkezdésének feltételeit az újonnan választott hit- és erkölcsstan oktatást folytató egyházi jogi személy határozza meg [R. 182/B § (8) bek.].

10. Az adatok átadása ill. egyeztetés a csoportok kialakításáról – május 23. ill. május 30.

Az igazgató köteles a választásukat módosító tanulók esetében ugyanazt az eljárást követni, mint amit a jogszabály a beiratkozottak esetében előírt.

11. Létszámjelentés a 2023. október 1-jén várható (becsült) létszámról – 2023. június 10.

A létszámjelentés adatlapjának május 20-ig a www.reformatus.hu oldalon történő közzétételéért – a ZST-91/2016.06.01. határozattal elfogadott, a hittanoktatás szervezésének rendjéről és a hittanoktatók zsinati foglalkoztatásáról szóló szabályrendelet [a továbbiakban: Szabályrendelet] értelmében – az MRE Oktatási Szolgálata felel. Az adatlap kitöltése (az egyházközségi támogatásigénylés) előtt a szervező egyházközség lelkipásztora egyezteti a református hit- és erkölcsstan oktatást igénylő tanulók tervezett létszámát (nevét, osztályát).

Az egyházközségi támogatás igényléséért az egyházközség lelkipásztora, az igénylések összesítéséért, s a Magyar Államkincstár számára eljuttatandó bevett egyházi igénylés összesítéséért az MRE Oktatási Szolgálata felel. A ZST-91/2016.06.01. számú határozat 2. pontja alapján a hittan.reformatus.hu honlapon a júniusi adatszolgáltatást online is meg kell ismételni.

12. Tankönyvrendelés – 2023. június 30., augusztus 25., szeptember 10. ill. 15-30.

A Szabályrendelet határozza meg a tankönyvrendelés és tankönyvterjesztés eljárásrendjét. A 2023/24. tanév tankönyvterjesztését is a MRE Kálvin János Kiadója végzi. Az hit- és erkölcsstanoktatást szervező egyházközségek a június 10-én határidős létszámjelentésükkel szolgáltatnak adatot a 2023/24. évi tanév tankönyvrendeléséhez. A tankönyveket és munkafüzeteket az október 1-jére becsült létszámadatok alapján az MRE Oktatási Szolgálata rendeli meg június 30-ig a Kálvin Kiadótól.

A tankönyvek biztosításához a MRE felhasználja a tankönyvtámogatást. Valamennyi, a református hit- és erkölcsstan oktatást igénylő tanuló után jár a támogatás, így valamennyi tanuló ingyen jut a tankönyvekhez és munkafüzetekhez. A tanulóktól a tankönyv használatáért hozzájárulást kérni nem lehet. A tankönyveket a Kálvin Kiadó augusztus 25-ig juttatja el az egyházközségek postacímére.

A szeptember 1-jéig bekövetkező létszámnövekedés alapján az egyházközség szeptember 1-10. között juttathatja el pótigénylését az MRE Oktatási Szolgálata számára, amely szeptember 15-ig megrendeli a tankönyveket a Kálvin Kiadótól. A Kálvin Kiadó október 15-ig teljesíti a pótrendeléseket.

A szeptember 1-jéig bekövetkező létszámcsökkenés esetén az egyházközségek szeptember 15-30. között juttathatják vissza a többletkiadványokat a Kálvin Kiadó részére. A szeptember 10. után bekövetkező létszámnövekedés esetén pótrendelést már a Kálvin Kiadó nem tud elfogadni. Az MRE Oktatási Szolgálata és a szervező egyházközségek képviselői november 30-ig írásban egyeztetik az egyházközség kezelésében lévő tartós tankönyvek állományát.

A tankönyvrendelésben az állami iskolának csupán az a szerepe, hogy rögzíti az adatokat a Könyvtárellátó Nkft. (KELLO) informatikai rendszerében. A tankönyveket nem az iskola rendeli meg, hanem a június 10-i adatszolgáltatás révén a MRE Oktatási Szolgálata a Kálvin Kiadótól. Az állami iskolával közölni kell 2023. április 1-jéig a református hit- és erkölcsstan tankönyvek és munkafüzetek kódszámait a mellékelt tankönyvjegyzék szerint.

13. Az órarend és az iskolai adminisztráció előkészítése – 2023. augusztus 31.

A 2023/24. tanév órarendjének kialakítása az állami iskola feladata. Az órarendkészítés előtt az intézmény köteles egyeztetni a hittanoktatás szervező egyházi jogi személyekkel. Ennek elmaradása esetén a szervező egyházközség lelkipásztora felelős az állami iskola fenntartójának képviselőjénél kezdeményezni az együttműködés kialakítását. Az állami intézményfenntartó képviselője a kezdeményezésére köteles gondoskodni a szükséges együttműködés kialakításáról és a feltételek biztosításáról [R. 182/B § (9) bek.].

A hit- és erkölcsstan tantárgy értékelése és minősítése a 2. évfolyam végétől csak osztályozással történhet. Ez alól csak az oktatásért felelős miniszter engedélyével térhet el az iskola. Az iskola a tanügyi dokumentumaiban az „Etika/Hit- és erkölcsstan” megnevezést használja [R. 182/B § (10) bek.]. Az iskola pedagógiai programja megtalálható az iskola honlapján, ill. a www.oktatas.hu honlapon az intézménykereső felületen az intézményi dokumentumok között. [A Köznevelési Információs Rendszerben (KIR) az intézménykereséshez szükséges az iskola ún. OM-azonosítójának ismerete.] Az iskola pedagógiai programja az adott tanévre vonatkozó hatállyal kizárólag tanévkezdés előtt módosítható. A református hit- és erkölcsstan oktatásban részesülő tanulók teljesítményének értékeléséért a hittanoktató felel.

A hit- és erkölcsstan órákra vonatkozó csoportnaplót a hittanoktató vezeti, az iskola egyéb tanügyi dokumentumaiban a hit- és erkölcsstan oktatással kapcsolatos további adminisztrációt a hittanoktató tájékoztatása alapján minden tanítási órát követő tanítási nap végéig az érintett tanulók osztályfőnöke végzi el [R. 182/B § (11) bek.]. Amennyiben az állami iskola nem biztosítja az első tanítási óráig az iskola bélyegzőjével ellátott csoportnaplót, úgy az egyházközség lelkipásztora által hitelesített református egyházi csoportnapló megnyitása válik szükségessé. A csoportnapló megrendelhető a MRE Kálvin János Kiadójától. A hit- és erkölcsstan oktatás tanügyi dokumentumainak biztosításáért az igazgató, vezetéséért a hittanoktató, a dokumentáció ellenőrzéséért az igazgató a felelős. Amennyiben a hittanoktató kényszerűségből kénytelen a Kálvin János Kiadó csoportnaplóját használni, akkor ennek ellenőrzéséért a lelkipásztor felelős, a napló kiadása és terjesztése a Kálvin János Kiadó feladata.

Amennyiben a szervező egyházközség nem tud gondoskodni a hittanoktató szakszerű helyettesítéséről, az iskola köteles a református hit- és erkölcsstan órán részt vevő tanulók felügyeletéről gondoskodni [R. 182/B § (12) bek.]. Amennyiben tartós (2 hetet meghaladó) helyettesítés válik szükségessé, közvetlen kifizetés esetén a szervező egyházközség képviselője tájékoztatja e tényről az MRE Oktatási Szolgálatát. A szakszerű helyettesítés megszervezéséért a szervező egyházközség képviselője felel, a szakszerű helyettesítés lehetőségének hiányában az iskolaigazgató felel a tanulók felügyeletének megszervezéséért.

14. A 2023/24. tanév hittanoktatói adatainak bejelentése – 2023. szeptember 10.

Annak érdekében, hogy a közvetlen kifizetés keretében – munkaszerződéssel, megbízási szerződéssel ill. díjlevél-kiegészítéssel – foglalkoztatott hittanoktatók számára az első kifizetés időben megtörténjen, a 2023. szeptemberétől újonnan foglalkoztatott hittanoktatók adatainak közlése munkavállalók esetében augusztus 31-ig, a megbízottak és a lelkipásztorok esetében szeptember 10-ig szükséges. Az adatok közléséért a hittanoktatást szervező egyházközség képviselője, az adatok rögzítéséért és a kifizetésének előkészítéséért az MRE Oktatási Szolgálata felel.

15. A 2023/24. tanév október 1-jei ténylétszámának jelentése – 2023. október 10.

A létszámjelentés adatlapjának szeptember 15-ig a www.reformatus.hu oldalon történő közzétételéért – a Szabályrendelet értelmében – az MRE Oktatási Szolgálata felel. Az adatlap kitöltése (az egyházközségi támogatásigénylés) előtt a szervező egyházközség lelkipásztora egyezteti a református hit- és erkölcsstan oktatást igénylő tanulók ténylétszámát (nevét, osztályát).

Az egyházközségi támogatás igényléséért az egyházközség lelkipásztora, az igénylések összesítéséért, s a Magyar Államkincstár számára eljuttatandó bevett egyházi igénylés összesítéséért az MRE Oktatási Szolgálata felel.